

Felvilágosodás és utazás- A 18.századi utazási irodalom információtörténeti aspektusai

Szabó-Gajmer Bernadett

doktorandusz, Szegedi Tudományegyetem Irodalom-és Kultúratudományi Iskola Francia

Nyelvű irodalmak és kultúrák program

szabbernadette@gmail.com

Az előadásban elsősorban arra keresünk választ, hogy melyek a 18.századi francia nyelvű utazási irodalom információtörténeti aspektusai, mennyire változatos „felhasználási módja”, olvasata lehetséges az útleírásoknak.

Elsőként felvázoljuk a korabeli utazáshoz kapcsolódó irodalom általános jegyeit, illetve igyekszünk megragadni, és népszerűségének legfőbb okaira keresünk választ a korabeli Franciaországban.

Az előadás következő részében arra igyekszünk rávilágítani, hogy miért volt annyira fontos politikai-stratégiai szempontból az utazási irodalom alapos ismerete a felvilágosodás - és egyúttal a korai francia gyarmatosítás - századának második felében, kiváltképpen 1763-1797 között. E két dátum egyfajta „új korszak” kezdetét jelenti. Egyrészt – mivel a hétéves háborút lezáró párizsi béke következtében gyakorlatilag „eltiltják” Franciaországot a gyarmatosítástól – Choiseul herceg, az új külügyminiszter új, kifejezetten „információszerző” utazáspolitikát léptet életbe, melynek „fedősztoriját a Bougainville- vagy Étienne Marchand-féle felfedező és/vagy kereskedelmi célú utak adják

Az előadásban fontos szerepet kap a tárgyalt útleírások, statisztikai, térképészeti, valamint grafikai anyagai is interdiszciplináris módon összekapcsolva, ezzel kívánva alátámasztani a felvilágosodás racionalizmusát és „információéhségét”, amely a 19.századi pozitívizmust látszik előkészíteni.